

freds encesos que acomboiaven inútilment la peremptòria desfeta que eren a punt de viure. Fins que en un últim cluc d'ull més llarg, la font es tornà a adollar; s'engegà el motor i no es tornà a aturar; i el rovell roent començà a fregir l'horitzó. El crit exultant i eixordador que acompanyà el desvetllar del breu clucull del far, es podria comparar amb l'esclatxa al cel, en ziga-zaga, i amb el so esquerp del tro que ve després: el temps en què tots es fongueren en

una abraçada sonora i ardent.

Quan amarraren la teranyina al moll i caminaven cap a casa, el sol lluïa al cel amb tota la seva esplendor. Els pescadors abraçaren les mullers i alçaren el fanal lluent de la fantasia, l'amor i l'amistat; i la correntia rutilant i viva al torrent de la concòrdia, la fe i la valentia. La gratitud de viure i somniar cada dia. Aquella lluernia immensa, aquell menut incendi que ens permet escollir el més important

a la vida. La il·lusió, la noblesa i l'esperança, les alimares que ens il·luminen els sentits i ens guien en la dissort. La claror ens fa més bons; i la brasa que no confon el negre absurd amb l'atzur blau a l'horitzó, més forts. El gresol ardent i la celstia guaridora que ens escalfen, i que haurien de fer-nos, a tots, menys pampallugues.

Esteve Sala i Casellas

Segon Premi

TRENCADÍS DE LLUM

De quan era petit, recordo mon pare –"paleta fi" era com li agradava que li diguessin– assegut a terra, eixarrancat de cames per treballar millor una massa de morter acabada de pastar a la gaveta, la qual abans no s'adormís intentava, només amb l'ajuda de les mans nues, donar-li forma de gerro, d'àmfora o de pitxella, segons de quin humor s'hagués llevat aquell dia o de quina banda bufés el vent. Algunes vegades encertava a la primera el contorn de l'objecte que vagament recordava del seu somni; però d'altres, el que li sortia s'assemblava més a un niu de gàrsares que a cap altra cosa. Quan, al seu parer, aconseguia una aproximació passable a la figura que li rondava pel cap, aquelles fantasiades carcanades d'argamassa les recobria, amb la paciència d'un frare, de trencadissa de tasses, rajoles, mosaics o plats bonics, arreplegada furgant sense vergonya entre piles de runa procedent d'algun enderroc. El portava boig, sobretot, la ceràmica florejada i festosa; que fos basta o fina, tant li feia. I si tot remenant s'ensopegava amb fragments de vidres o de cristall de tons vius i llampants, tornava a casa més content que un gínjol, amb el seu tresor ben endreçat i protegit al sarró. Amb aquells trencadissos, encaixant-los boci a boci amb tota la catxassa del món, anava revestint l'esquelet grisenc i marcit de les senzilles estructures de ciment acabades de modelar, i com un petit déu creador feia el miracle de transformar-les en projectes d'obres d'art, abstractes i desguittarrades, però suggerint i provocant alhora efectes cromàtics

sorprenents, perquè ell, en definitiva, no aspirava a cap altra recompensa ni reconeixement més enllà del d'experimentar una mena de plaer sensual contemplat com el trencadís reverberava sota la llum d'una bombeta o, sobretot, en contacte amb els raigs de sol. Encabat d'encaixar el darrer tros de trencadís, la flamarada d'entusiasme exaltat només la compartia amb nosaltres, la mare i jo, i pareu de comptar, ja que des que s'havia retirat de la manera que ho havia fet, s'estimava més no veure ningú.

Aquella afició tan original, que un altre s'hagués agafat mansament com un esbarjo per passar l'estona, ell l'havia convertida en el centre de la seva vida, quasi en una obligació, amb la qual pretenia omplir l'immens esvoranc que li havia obert sota els peus una jubilació precipitada per la porta falsa, solitària, magra, mal païda, acceptada per força com a mal menor. Potser aquelles formes tan estranyes que amassava amb les mans, sense cansar-se'n mai, fossin com badalls estroncats i bords d'impotència o brams desesperats de protesta en contra dels que el varen arraconar, quan encara se sabia l'ofici de memòria i tenia corda per estona. Tant se val ara el per què de tot plegat! Era evident la fugida cap endavant que representava aquell quasi esquizofrènic arravatament.

Quan el pare es va penjar d'una biga del garatge jo encara anava a estudi, i recordo que la tieta Rosa em va recollir a migdia i em va du a dinar a casa seva; d'aquesta manera va tenir temps de sobres per explicar-me, poc a poc, la nova garrotada que ens acabava de caure al damunt. La primera conseqüència directa de la mort del pare, me la va fer saber la mare just al cap d'un mes de l'enterrament: havíem de canviar de casa, ja que amb la misèria que li quedava de pensió de vídua no podia pas pensar en fer-se'n càrrec tota sola del que quedava per pagar de l'hipoteca, ni de les despeses d'un habitatge tan gran. Els pares es portaven gairebé vint anys de diferència, i quan es van casar ell feia d'encarregat en una de les constructors de més renom de la ciutat; era una d'aquelles empreses amb fama que qui podia entrar-hi a treballar tenia el pa assegurat de per vida. Vet-aquí, però, que en el nostre cas, el pare esdevingué aquella malastruga excepció que confirma les regles: una empresa que semblava tan sòlida va fer figa en un tres i no res, després d'ensorrar-se un edifici nou de trinca, deixant-hi atrapat un parell d'obriers entre la runa. Ja que el pare estava en capella de l'edat mínima de jubilació, li varen aconsellar que fes un pensament i com que era un home de bon ferrar, que no volia veure's embolicat en problemes va entomar, disciplinat, la proposta de l'amo. Però no se'n va refer mai de la vergonya de sentir-se escombrat d'aquella mala manera, com si fes nosa, com si fos una rampoina.

El trasllat va anar ràpid perquè quan s'escampà la veu que ens veníem una casa que feia tan de goig de veure, van aparèixer pretendents de sota les pedres. Ens vàrem mudar a un pis escarransit, en comparació